

[Indenrigsministeren.]

havn, Frederiksberg, Gentofte og Taarnby Kommuner. Med Hensyn til denne midlertidige Lovgivning for Hovedstadskommunerne har den sin Begrundelse i den særlige Bolig- og Huslejesituation her i Hovedstaden, hvor der endnu er en meget større Efterspørgsel efter Boliger, end der er Udbud, hvad der igen medfører, at hvis Lejeforholdet blev givet helt frit, kunde der opnaas en meget højere Leje for Boliger og for Forretningslokaler, end rimeligt er. Jeg har i min Forelæggelsestale i Folketinget givet baade en Skildring og en Bedømmelse af disse særlige Forhold i Hovedstadskommunerne og skal henvise til disse Udtalelser, de findes i Folketingstidenden Sp. 2053—59. Jeg paaviste her Boligmangelens utvivlsomme Tilstedeværelse og dens sandsynlige Omfang her i Hovedstaden. Jeg paaviste, at Huslejelovgivningens Bortfald utvivlsomt vilde fremkalde en almindelig Lejestigning i de gamle Lejligheder paa gennemsnitlig 10 pCt., hvad der igen vilde repræsentere en aarlig Lejeforhøjelse her i Hovedstadskommunerne paa mellem 15 og 20 Mill. Kr., og jeg fremdrog, at der her ikke blot var Tale om en uretfærdig Omfordeling indenfor Hovedstadens Befolkning af uhyre Værdier, men at en saadan Lejestigning vilde være til ubodelig økonomisk og samfundsmæssig Skade netop i en Krisetid, hvor en Forøgelse af Erhvervenes Produktionsomkostninger vilde være skæbnesvangere. Jeg paaviste endelig, hvorledes en Periode med stærke Prisforskydninger i nedadgaende Retning baade paa Varemarkedet og paa Rentemarkedet samtidig med, at der stadig foregaar et omfattende Byggeri, maa opfordre os til at se Tiden an, forinden man lader Huslejelovgivningen helt bortfalde, idet der i hele den Udvikling, der her foregaar, indeholdes Momenter, som maaske og forhaabentlig i Løbet af faa Aar vil foraarsage et Udbud af Lejligheder, der kan medføre, at Ophøret af en særlig Huslejelovgivning ikke kan udnyttes væsentlig.

Hele denne Betragtning førte mig til at fremsætte et Lovforslag i Folketinget, der for Hovedstadens Vedkommende opretholdt Huslejerestriktionerne, der indeholdt Kontrol med Hensyn til at hindre Lejeforhøjelser, der indeholdt Kontrol med Hensyn til Opsigelse og med Hensyn til Tilflytning til Hovedstadskommunerne. Disse Restriktioner skulde efter det af mig fremsatte Lovforslag opretholdes indtil 1935 for Beboelseslejligheders og indtil 1937 for Forretningslokalers Vedkommende. I disse Bestemmelser om Opretholdelse af Restriktionerne var

de hidtil gældende Restriktioner i Hovedstadskommunerne ikke ubetydeligt mildnet, og Ordningen, som den forefindes i Øjeblikket, var gjort smidigere, saa man i højere Grad kunde tilpasse Afgørelserne paa disse Omraader efter de foreliggende konkrete Forhold. Afgørelserne vedrørende de Spørgsmaal, der kunde opstaa ved Opretholdelsen af disse Restriktioner, var henlagt til en særlig Boligret med Appel til Landsretten. I øvrigt indeholdt Forslaget Bestemmelser om, at Loven skulde forelægges Rigsdagen til Revision allerede i Rigsdagssamlingen 1932—33, idet jeg mente, at paa hele dette Omraade er der en saadan Udvikling i Øjeblikket, at det ikke er muligt hverken for Regering eller Lovgivningsmagt at overskue, hvorledes Forholdene vil ligge blot om et Par Aars Tid, og jeg mente derfor, det var rimeligt i Loven at fastslaa, at Lovgivningsmagten allerede om to Aar skulde beskæftige sig med disse Spørgsmaal igen.

Under Behandlingen af dette Forslag i Folketinget er tre Partier enedes om den Affattelse, Lovforslaget her har, og som paa afgørende Punkter afviger fra det oprindelig af mig fremsatte Forslag. Restriktionerne vedrørende Lejeforholdet og Opsigelserne er i Henhold til det foreliggende Forslags § 5 opretholdt, men kun til Oktober Flyttedag 1934 for Boligers og til Oktober Flyttedag 1935 for Forretningslokalers Vedkommende, og Restriktionerne er indskrænket til at gælde for Lejligheder med 5 Værelser — Pigeværelser ikke medindbefattet — og derunder. Dernæst undtages ogsaa Lejligheder paa 5 Værelser og derunder fra Restriktionerne ved ny Udlejning, der finder Sted, efter at de nuværende Lejere eventuelt fraflytter Lejligheden. I øvrigt kan Lejen for de nuværende Lejere i de gamle Lejligheder ikke forhøjes indenfor det Tidsrum, jeg her har nævnt, medmindre Ejeren ønsker at gennemføre Hovedreparationer eller en Modernisering af Ejendommen af en saadan Karakter, at Autoriteternes Tilladelse udkræves hertil. Hvis det er Tilfældet, kan Ejeren i Henhold til § 7 forlange en Lejeforhøjelse svarende til de Udgifter, Forbedringerne medfører, og det Folketingsudvalg, der havde hele denne Sag til Behandling, udtalte i sin Betænkning, at man herved forstod en Forhøjelse, der mulig gjorde en passende Forrentning og Amortisation af de affholdte Udgifter. I § 7 siges der i øvrigt, at saadan Modernisering dog ikke mod Lejerens Ønske kan paabegyndes før Oktober Flyttedag 1931. Lovforslaget bestemmer endelig i § 5, at Lejligheder af den Størrelse, jeg her har nævnt, ikke kan